

MACMILLAN CANCER SUPPORT

Niraparib (Zejula®): Polish

Niraparib (Zejula®)

Niraparib (Zejula®) jest lekiem stosowanym w terapii celowanej.

Niraparib

Niraparib jest stosowany w leczeniu raka jajnika, raka jajowodu i pierwotnego raka otrzewnej. Niekiedy lek ten może być także stosowany w leczeniu innych nowotworów. Informacje o tym leku najlepiej czytać w połączeniu z naszymi ogólnymi informacjami o lekach stosowanych w terapii celowanej i rodzaju nowotworu, na który cierpi dana osoba.

Niraparib należy do leków do terapii celowanych zwanych „inhibitorami wzrostu komórek nowotworowych”. Jest on również znany jako inhibitor PARP. PARP to białka, które pomagają uszkodzonym komórkom w naprawie.

Niraparib blokuje (hamuje) działanie białek PARP. Bez białek PARP komórki nowotworowe mogą ulec zbyt dużym uszkodzeniom, aby przetrwać i obumierają.

Lekarz onkolog objaśni tę metodę leczenia oraz związane z nią możliwe skutki uboczne, zanim pacjent wyrazi (zgode) na jej zastosowanie.

Więcej informacji na temat leczenia

Niniejsze informacje są aktualne w momencie ich publikacji. Niekiedy jednak między kolejnymi redakcjami niniejszej broszury wiedza na temat opisanego tutaj leczenia lub jego skutków ubocznych może ulec zmianie.

W razie potrzeby uzyskania dodatkowych informacji na temat opisanego tu leczenia można porozmawiać z zespołem onkologicznym. Można też wejść w witrynę elektronicznego kompendium leków (electronic Medicines Compendium, eMC), w której znajdują się ulotki informacyjne dla pacjentów (patient information leaflet, PIL) na temat poszczególnych leków.

ck

Jak podaje się niraparyb?

Niraparib jest podawany w postaci tabletek lub kapsułek. Oznacza to, że można przyjmować go w domu.

Zazwyczaj podczas leczenia pacjent spotyka się z:

- onkologiem,
- pielęgniarką onkologiczną lub pielęgniarką specjalistą,
- specjalistą farmaceutą.

W niniejszej broszurze osoby te nazywamy odpowiednio: lekarzem, pielęgniarką lub farmaceutą.

Podczas leczenia wykonuje się regularne badania krwi. Robi się to, aby sprawdzić, czy nerki pacjenta pracują prawidłowo i czy liczba komórek krwi jest na tyle bezpieczna, że można rozpocząć leczenie. Konieczne też będą regularne kontrole ciśnienia krwi.

W trakcie leczenia pacjent regularnie rozmawia z lekarzem, pielęgniarką lub farmaceutą. Rozmowy te dotyczą wyników badań oraz samopoczucia pacjenta.

Pacjent otrzymuje kapsułki lub tabletki do przyjmowania w domu. Może też dostać leki przeciwwymiotne oraz inne leki do zabrania do domu. Należy przyjmować wszystkie kapsułki i tabletki ściśle według otrzymanych zaleceń. Jest to ważne, gdyż dzięki temu można mieć pewność, że działają one możliwie najbardziej skutecznie.

Przebieg leczenia

Zazwyczaj przyjmuje się niraparib tak długo, jak długo jest on skuteczny u danego pacjenta i jak długo daje się kontrolować wszelkie skutki uboczne. Jeśli z jakiegokolwiek powodu pacjent chce przerwać przyjmowanie niraparybu, powinien najpierw porozmawiać o tym ze swoim lekarzem.

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta omawia z pacjentem plan leczenia. Mogą oni też wręczyć pacjentowi kopię planu leczenia, aby wziął go do domu.

Przyjmowanie niraparybu

Niraparyb przyjmuje się raz dziennie.

Można go przyjmować z jedzeniem lub bez. Należy starać się go przyjmować codziennie o tej samej porze. Kapsułki lub tabletki należy połykać w całości, popijając wodą. Nie należy ich żuć, rozpuszczać, łamać ani otwierać. Jeśli pacjent zapomniał zażyć niraparybu, nie powinien przyjmować podwójnej dawki. Należy przyjąć kolejną dawkę o zwykłej porze i poinformować o tym lekarza lub pielęgniarkę.

Skutkiem ubocznym przyjmowania niraparybu może być złe samopoczucie. Przyjmowanie kapsułek lub tabletek przed snem może pomóc w kontrolowaniu nudności.

Inne kwestie dotyczące kapsułek lub tabletek, o których należy pamiętać:

- Kapsułki należy przechowywać w oryginalnym opakowaniu w temperaturze pokojowej, z dala od źródeł wilgoci, ciepła i bezpośredniego działania promieni słonecznych.
- Należy trzymać je w bezpiecznym miejscu, poza wzrokiem i zasięgiem dzieci.
- Jeśli od razu po połknięciu kapsułek lub tabletek pacjent wymiotuje, powinien skontaktować się ze szpitalem. W takiej sytuacji nie należy przyjmować dodatkowej dawki.
- Jeśli leczenie zostało przerwane, należy zwrócić niewykorzystane kapsułki lub tabletki farmaceutyczne.

Skutki uboczne

Opisujemy tutaj najczęściej występujące skutki uboczne leczenia. Przedstawiamy również niektóre z rzadziej pojawiających się skutków ubocznych.

U jednej osoby mogą wystąpić niektóre z opisanych tu skutków ubocznych, jednak mało prawdopodobne jest, że wystąpią u niego one wszystkie. Pacjent może doświadczyć pewnych skutków ubocznych, również tych rzadziej występujących, których tu nie wymieniono.

Inne rodzaje leczenia nowotworu mogą wywołać inne skutki uboczne. Jeżeli pacjent jest również poddawany innemu leczeniu onkologicznemu, mogą u niego wystąpić inne skutki uboczne.

O zaobserwowanych skutkach ubocznych należy zawsze poinformować lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę. Mogą oni:

- przepisać leki, które pomogą ograniczyć niektóre ze skutków ubocznych;
- udzielić informacji na temat łagodzenia skutków ubocznych.

Ważne jest, aby przyjmować leki ściśle według zaleceń. Dzięki temu jest bardziej prawdopodobne, że będą skuteczne.

Poważne i zagrażające życiu skutki uboczne

Niektóre metody leczenia nowotworów mogą mieć poważne skutki uboczne. Czasami mogą być one zagrożeniem dla życia. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta może wyjaśnić ryzyko wystąpienia takich skutków ubocznych u danej osoby.

Kontakt ze szpitalem

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta przekaze pacjentowi całodobowe numery do szpitala. Jeśli pacjent poczuje się źle lub będzie potrzebować porady, może zadzwonić pod podane numery o dowolnej porze dnia lub nocy. Należy zapisać te numery w telefonie lub trzymać je w bezpiecznym miejscu.

Skutki uboczne występujące podczas leczenia

Niektórzy pacjenci mogą doświadczać skutków ubocznych w trakcie opisanego tutaj leczenia lub krótko po jego zakończeniu.

Reakcja alergiczna

U niektórych osób podczas leczenia występuje reakcja alergiczna. Niektóre z możliwych objawów reakcji alergicznej:

- uczucie gorąca lub rozpalenie widoczne na twarzy
- wysypka na skórze
- świąd
- dreszcze
- zawroty głowy
- ból głowy
- uczucie duszności lub świszczący oddech
- obrzęk twarzy lub ust.

Jeśli pacjent poczuje się źle lub wystąpi u niego którykolwiek z powyższych objawów, powinien niezwłocznie poinformować o tym lekarza lub pielęgniarkę. Nie należy ponownie rozpoczynać leczenia bez uprzedniej rozmowy z personelem medycznym szpitala.

Częste skutki uboczne

Ryzyko infekcji

Opisany tutaj lek może zmniejszyć liczbę krwinek białych. Komórki te zwalczają infekcje. Jeśli liczba białych krwinek jest niska, zwiększa się podatność na infekcje. Niski poziom krwinek białych to tzw. neutropenia.

Gdy poziom krwinek białych jest niski, infekcja może okazać się bardzo poważna. W przypadku wystąpienia infekcji należy jak najszybciej przystąpić do jej leczenia. W razie wystąpienia u pacjenta któregokolwiek z poniższych objawów należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu:

- temperatura powyżej 37,5°C
- temperatura poniżej 36°C
- złe samopoczucie, nawet przy prawidłowej temperaturze ciała
- objawy infekcji.

Objawy infekcji to między innymi:

- dreszcze i drżenie
- ból gardła
- kaszel
- duszność
- biegunka
- konieczność częstego oddawania moczu lub dyskomfort w trakcie oddawania moczu.

Ważne jest, aby postępować zgodnie z wszelkimi zaleceniami zespołu onkologicznego.

Podczas leczenia wykonuje się regularne badania krwi. Jeśli poziom krwinek białych jest niski, lekarz może wstrzymać podawanie leku do czasu podwyższenia się poziomu tych krwinek. Czasami zmniejsza dawkę leku.

Sinienie i krwawienie

Opisane tutaj leczenie może prowadzić do zmniejszenia liczby płytek krwi. Płytki krwi to komórki, które biorą udział w krzepnięciu krwi.

Jeśli liczba płytek krwi jest niska, łatwiej mogą pojawiać się siniaki lub krwawienie. U pacjenta mogą wystąpić:

- krwawienie z nosa
- krwawienie z dziąseł
- obfite miesiączkowanie
- krew w moczu lub stolcu
- drobne czerwone, brązowe lub fioletowe plamki, które mogą wyglądać jak wysypka – może to być trudne do stwierdzenia u osób o czarnym lub brązowym kolorze skóry.

W razie wystąpienia siniaków lub krwawienia z niewyjaśnionej przyczyny należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod podany numer całodobowy. Może być konieczne podanie kroplówki w celu dostarczenia pacjentowi dodatkowych płytek krwi. Nazywa się to transfuzją płytek krwi.

Anemia (niski poziom krwinek czerwonych)

Opisane tutaj leczenie może zmniejszyć liczbę krwinek czerwonych. Krwinki czerwone transportują tlen po całym organizmie. Jeżeli liczba krwinek czerwonych jest niska, nazywa się to niedokrwistością (anemią). Pacjent może doświadczać:

- wyraźnego spadku energii
- duszności
- zawrotów głowy.

W razie wystąpienia wyżej wymienionych objawów należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu. Pacjent może wymagać leczenia anemii. W razie znacznej anemii może zaistnieć potrzeba podania mu kroplówki uzupełniającej poziom krwinek czerwonych. Nazywa się to transfuzją krwi.

Wysokie ciśnienie krwi

Opisane tutaj leczenie to może powodować wysokie ciśnienie krwi. Wszelkie problemy z wysokim ciśnieniem krwi lub fakt zażywania leków na nadciśnienie należy zgłosić lekarzowi lub pielęgniarce. Podczas leczenia pielęgniarka regularnie kontroluje ciśnienie krwi pacjenta. W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek bólu głowy należy ją o tym poinformować.

Nudności

Opisane tutaj leczenie może wywołać nudności lub wymioty. Przyjmowanie kapsułek lub tabletek przed snem może pomóc w kontrolowaniu nudności. Lekarz może też przepisać leki przeciwwymiotne, aby zapobiec objawom lub je ograniczyć. Leki te należy przyjmować ściśle według zaleceń pielęgniarki lub farmaceuty.

W przypadku nudności należy pić płyny małymi łykami i często spożywać niewielkie porcje jedzenia. Ważne jest, aby przyjmować wystarczającą ilość płynów. Jeśli pacjent w dalszym ciągu odczuwa nudności lub wymiotuje częściej niż raz na 24 godziny, należy jak najszybciej skontaktować się ze szpitalem. Jego personel udzieli porad w tym zakresie. Lekarz lub pielęgniarka może przepisać inny lek przeciwwymiotny, który będzie skuteczniejszy dla danego pacjenta.

Zaparcia

Opisane tutaj leczenie może wywoływać zaparcia. Zaparcie oznacza niemożność oddawania stolca tak często, jak zwykle. Czynność ta może być trudna lub bolesna. Oto kilka rad, które mogą pomóc:

- Należy pić co najmniej 2 litry (3½ pinty) płynów dziennie.
- Należy jeść produkty spożywcze zawierające duże ilości błonnika, takie jak owoce, warzywa i chleb pełnoziarnisty.
- Należy regularnie wykonywać niezbyt forsowne ćwiczenia fizyczne, takie jak krótkie spacerunki.

W przypadku wystąpienia zaparcia należy skontaktować się ze szpitalem pod całodobowym numerem telefonu w celu uzyskania porady. Personel szpitala może podać środki przeczyszczające, które złagodzą dolegliwości.

Jeśli pacjent nie oddał stolca od ponad dwóch dni i wymiotuje, należy natychmiast zadzwonić pod podany numer całodobowy.

Biegunka

Przyjmowanie opisanego tutaj leku może wywoływać biegunkę. Biegunka oznacza wydalanie większej niż zwykle ilości stolca (kału) lub oddawanie stolców wodnistych albo luźnych. Można odczuwać również skurcze żołądka. Jeśli pacjent ma stomię, może ona być bardziej aktywna niż zwykle.

Jeżeli pacjent oddaje luźne stolce 3 lub więcej razy na dzień i nie jest to dla niego typowe, powinien jak najszybciej skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu. Należy postępować według otrzymanych zaleceń dotyczących:

- przyjmowania leków przeciwbiegunkowych
- picia dostatecznej ilości płynów w celu nawodnienia organizmu oraz uzupełnienia soli i minerałów
- zmian w diecie, które mogą być pomocne.

Lekarz może również poprosić pacjenta o próbkę kału do zbadania w kierunku infekcji.

Brak apetytu

Opisane tutaj leczenie może mieć wpływ na apetyt. Nie należy martwić się w przypadku utraty apetytu trwającej jeden lub dwa dni. Jeśli jednak apetyt nie wróci po kilku dniach lub pacjent chudnie, należy powiedzieć o tym lekarzowi, pielęgniarce lub farmaceucie. Mogą oni udzielić porad w tym zakresie. Mogą także zalecić pacjentowi przyjmowanie suplementów diety lub napojów albo zasugerować zmianę diety lub zwyczajów żywieniowych.

Ból brzucha

Pacjent może odczuwać ból w okolicy brzucha albo uskarżać się na niestrawność. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą udzielić porady w tym zakresie lub zastosować leczenie. Pacjent powinien natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu, jeżeli występujące u niego objawy nie mijają lub nasilają się.

Zaburzenia smaku

Niektóre rodzaje jedzenia mogą wydawać się bez smaku lub smakować inaczej. Należy próbować różnych potraw, aby znaleźć takie, które smakują najlepiej. Pacjent może również odczuwać gorzki lub metaliczny posmak w ustach. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą udzielić porady w tym zakresie. Pomocne może być:

- ssanie kwaśnych cukierków lub landrynek bez cukru
- spożywanie zimnych artykułów spożywczych
- jedzenie świeżych owoców o wyrazistym smaku.

Zaburzenia smaku ustępują zazwyczaj po zakończeniu leczenia. Mamy więcej informacji na temat radzenia sobie z zaburzeniami smaku.

Uczucie zmęczenia (znużenie)

Uczucie zmęczenia jest powszechnie występującym skutkiem ubocznym. Nie należy się spieszyć i powinno się planować dni tak, aby mieć czas na odpoczynek pomiędzy poszczególnymi czynnościami.

Aktywność fizyczna może pomóc w radzeniu sobie z uczuciem zmęczenia i być źródłem energii. Może także:

- poprawić jakość snu
- zmniejszyć stres
- poprawić stan kości.

W razie odczuwania senności nie należy prowadzić pojazdów ani obsługiwać maszyn.

Problemy ze snem i zmiany nastroju

W trakcie przyjmowania opisanego tu leczenia pacjent może źle sypiać. Niektórzy pacjenci mogą mieć obniżony nastrój lub odczuwać niepokój. W razie zauważenia u siebie tych objawów należy porozmawiać o tym z pielęgniarką specjalistą lub lekarzem.

Pamięć i koncentracja

Pacjent może doświadczać zmian w pamięci. Mogą również wystąpić trudności z koncentracją. W zapamiętywaniu mogą pomóc:

- notatnik,
- funkcja notatek w telefonie komórkowym,
- kalendarz.

Jeśli u pacjenta występują problemy z koncentracją, nie powinien on prowadzić pojazdów ani obsługiwać maszyn.

Zawroty głowy

W trakcie leczenia można odczuwać zawroty głowy. Jeśli pacjentowi trudno jest sobie z tym poradzić, powinien poinformować o tym lekarza lub pielęgniarkę. W razie odczuwania zawrotów głowy nie należy prowadzić pojazdów ani obsługiwać maszyn.

Bóle głowy

Opisane tutaj leczenie może wywoływać bóle głowy. Jeżeli pacjent odczuwa bóle głowy, powinien zawsze poinformować o tym lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę. Może od nich uzyskać porady na temat środków przeciwbólowych, które mogą pomóc. Należy ich powiadomić, jeśli ból głowy nie ustępuje lub nasila się.

Bóle pleców, stawów lub mięśni

Podczas leczenia można odczuwać bóle pleców, mięśni lub stawów. Jeżeli to się dzieje, należy zgłosić ten fakt lekarzowi, który może przepisać środki przeciwbólowe. Należy poinformować lekarza, jeśli ból nie ustąpił. Jeśli pacjent ma środki przeciwbólowe, których chciałby używać w domu, powinien zapytać lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę, czy są one dla niego właściwe.

Jeśli pacjent odczuwa bóle pleców, mięśni lub stawów, powinien spróbować ciepłych kąpeli. Powinien on planować swoje aktywności tak, aby uwzględniały regularne odpoczynki.

Wpływ na funkcjonowanie serca

Pacjent może zauważyć, że jego serce bije zbyt szybko lub nieregularnie. Jest to częstym skutkiem ubocznym opisanego tutaj leczenia. Zazwyczaj nie jest to nic poważnego. Pacjent powinien jednak niezwłocznie skontaktować się z lekarzem, aby to sprawdzić.

Rzadziej występujące skutki uboczne

Ból jamy ustnej i gardła

Stosowanie opisanego tutaj leku może powodować suchość lub ból jamy ustnej i gardła. U pacjenta może również wystąpić owrzodzenie jamy ustnej. Może to spowodować zwiększoną podatność na infekcje jamy ustnej lub gardła. Zęby lub protezy należy myć miękką szczoteczką rano i wieczorem oraz po posiłkach.

W razie wystąpienia bólu jamy ustnej lub gardła należy:

- powiedzieć o tym pielęgniarce lub lekarzowi – mogą oni zalecić płyn do płukania jamy ustnej lub odpowiednie leki,
- postarać się pić dużo płynów,
- unikać alkoholu, tytoniu i pokarmów, które mogą podrażniać jamę ustną.

Ssanie kostek lodu może również pomóc złagodzić ból jamy ustnej lub gardła.

Zmiany skórne

Opisane tutaj leczenie może powodować wystąpienie lekkiej wysypki. Może także uwrażliwiać skórę na światło słoneczne. Jeśli pacjent przebywa na słońcu, powinien stosować krem przeciwsłoneczny z wysokim filtrem (co najmniej SPF 30), aby chronić skórę, oraz zakrywać ciało odzieżą i nosić nakrycie głowy podczas przebywania na słońcu. Wszelkie zmiany skórne należy zgłosić lekarzowi lub pielęgniarce. Te osoby mogą przepisać kremy i leki, które pomagają złagodzić te objawy.

Problemy z oczami

Opisane tutaj leczenie może powodować ból, zaczerwienienie lub swędzenie oczu (zapalenie spojówek). Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą przepisać krople do oczu, które złagodzą te dolegliwości. Należy stosować je zgodnie z zaleceniami.

Gromadzenie się płynów

Kostki i nogi pacjenta mogą puchnąć z powodu nagromadzenia się płynów. W przypadku ich wystąpienia, należy poinformować lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę.

Wpływ na płuca

Opisane tutaj leczenie może powodować zmiany w płucach. Należy zgłosić lekarzowi, pielęgniarce lub farmaceucie wymienione poniżej objawy:

- kaszel, który nie ustępuje,
- świszczący oddech,
- duszności.

Jeśli wcześniej istniejące problemy z oddychaniem nasiliły się, również należy poinformować o tym lekarza. Może zaistnieć konieczność przeprowadzenia badań w celu sprawdzenia funkcjonowania płuc.

Drugi nowotwór

Niektóre leki przeciwnowotworowe mogą zwiększać ryzyko zachorowania na inne rodzaje raka lub białaczkę w późniejszym okresie życia. To zjawisko występuje rzadko. Zazwyczaj jednak korzyści z leczenia zdecydowanie przeważają nad tym ryzykiem. Kwestię tę można omówić z lekarzem.

Wpływ na funkcjonowanie mózgu

W rzadkich przypadkach opisane tutaj leczenie powoduje poważne zmiany w funkcjonowaniu mózgu. W późniejszym okresie możliwa jest pełna rekonwalescencja. Stan ten trzeba jednak szybko zdiagnozować i poddać pacjenta leczeniu.

Może on wywoływać:

- ból głowy, który nie ustępuje,
- senność lub dezorientację,
- zaburzenia widzenia,
- napady drgawek.

W przypadku wystąpienia takich objawów należy:

- natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu
- albo natychmiast udać się do szpitala.

Pacjent nie powinien sam prowadzić pojazdu w drodze do szpitala.

Inne informacje

Ryzyko wystąpienia zakrzepu

Nowotwór i niektóre leki przeciwnowotworowe mogą zwiększać ryzyko wystąpienia zakrzepu. Należy niezwłocznie zadzwonić pod podany numer całodobowy w razie wystąpienia któregokolwiek z poniższych objawów w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu:

- pulsujący ból lub opuchlizna nogi albo ramienia,
- miejscowe zaczerwienienie skóry – u osób o czarnej lub brązowej skórze może to być trudniejsze do stwierdzenia, ale skóra może stać się ciemniejsza,
- nagły atak duszności lub kaszlu.

Należy zadzwonić pod numer alarmowy 999 w razie doświadczenia któregokolwiek z poniższych objawów:

- ból w klatce piersiowej,
- trudności z oddychaniem.

Zakrzepy są groźne, jednak lekarz może przepisać tzw. antykoagulanty. Leki te rozrzedzają krew. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą przekazać pacjentowi więcej informacji na temat zapobiegania zakrzepom i ich leczenia.

Szczepienia

Lekarze zazwyczaj zalecają, aby osoby cierpiące na nowotwór zaszczepiły się przeciwko grypie i koronawirusowi (Covid-19). Szczepienia pomagają ograniczyć ryzyko poważnej choroby w wyniku zakażenia się tymi wirusami. Szczepionki te są odpowiednie dla większości osób, w tym dla osób z osłabionym układem odpornościowym.

Jeśli układ odpornościowy jest słaby, należy unikać szczepionek żywych. Szczepionki żywe mogą wywołać złe samopoczucie, ponieważ zawierają bardzo słabą wersję choroby, przeciwko której są podawane. Szczepionki żywe obejmują szczepionkę przeciw półpaścowi (Zostavax®) i szczepionkę przeciwko żółtej febrze.

Ważne jest, aby poprosić lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę o poradę w kwestii szczepionek. Mogą oni wyjaśnić, czy szczepionki są dla pacjenta odpowiednie i kiedy najlepiej je przyjąć.

Laktoza

Opisany tutaj lek może zawierać laktozę. W przypadku alergii na laktozę lub nietolerancji laktozy, należy zwrócić się do lekarza, pielęgniarki lub farmaceuty w celu uzyskania dalszych informacji.

Płodność

Niektóre leki przeciwnowotworowe mogą wpływać na możliwość zajścia w ciążę lub zapłodnienia. W razie zaniepokojenia tym faktem należy porozmawiać o tym z lekarzem przed rozpoczęciem leczenia.

Antykoncepcja

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta zalecą, aby w trakcie leczenia i przez jakiś czas po jego zakończeniu powstrzymać się od stosunków seksualnych, których celem jest poczucie dziecka. Leki chemioterapeutyczne mogą uszkodzić rozwijający się płód. Ważne jest, aby używać antykoncepcji zapobiegającej poczęciu dziecka. Należy zastosować się do zaleceń dotyczących:

- rodzaju antykoncepcji,
- okresu po zakończeniu leczenia, przez który należy kontynuować stosowanie antykoncepcji.

Karmienie piersią

Zaleca się nie karmić piersią podczas opisanego tutaj leczenia oraz przez pewien czas po jego zakończeniu. Jest to spowodowane faktem, iż leki mogą przedostać się do organizmu dziecka z mlekiem matki.

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą udzielić więcej informacji na ten temat.

Leczenie z przyczyn nienowotworowych i leczenie stomatologiczne

W razie potrzeby uzyskania pomocy lekarskiej z powodów niezwiązanych z nowotworem należy zawsze poinformować personel medyczny, że jest się objętym leczeniem przeciwnowotworowym. Należy podać dane kontaktowe onkologa prowadzącego lub zespołu onkologicznego, aby personel medyczny mógł się z nim skonsultować.

Jeżeli pacjent ma wizytę u stomatologa, powinien zawsze poinformować go o leczeniu przeciwnowotworowym. Przed wizytą u stomatologa należy zasięgnąć porady prowadzącego zespołu onkologicznego.

Inne leki

Niektóre leki mogą wpływać na działanie opisaną tutaj terapii lub być dla pacjenta szkodliwe w trakcie jej stosowania. Należy zawsze powiedzieć lekarzowi, pielęgniarce lub farmaceucie o wszystkich substancjach, które pacjent przyjmuje lub planuje przyjmować, w tym:

- lekach przepisanych przez lekarza,
- lekach zakupionych w sklepie, aptece lub online,
- witaminach lub suplementach,
- lekach ziołowych, terapiach uzupełniających lub homeopatycznych,
- narkotykach używanych rekreacyjnie, takich jak marihuana.

Nasze materiały

Bibliografia

Na stronie [elektronicznego kompendium leków \(electronic Medicines Compendium, eMC\)](#) można pobrać ulotkę informacyjną dla pacjentów (Patient Information Leaflet, PIL), aby uzyskać bardziej szczegółowe informacje. Ulotka ta wymienia wszystkie znane skutki uboczne.

Redakcja

Nasza broszura informacyjna została napisana, przejrzana oraz zredagowana przez zespół Cancer Information Development organizacji Macmillan Cancer Support. Jej treść skonsultowano również ze specjalistami w dziedzinie medycyny oraz osobami chorymi na nowotwory.

Naszym informacjom na temat nowotworów przyznano znak jakości [PIF TICK](#). Został on stworzony przez Patient Information Forum i gwarantuje, że spełniliśmy 10 kryteriów tej organizacji w zakresie wiarygodności prezentowanych informacji na temat zdrowia.

Używany przez nas język

Chcemy, aby wszyscy chorzy na nowotwór czuli, że nasze informacje pisane są z myślą o nich.

Staramy się, by były one jak najbardziej jasne i przejrzyste. Aby to osiągnąć:

- używamy prostego języka,
- wyjaśniamy terminy medyczne,
- używamy krótkich zdań,
- używamy ilustracji w celu wyjaśnienia tekstu,
- przedstawiamy informacje w jasny sposób,
- upewniamy się, że wszystkie kwestie są zrozumiałe.

Używamy języka inkluzywnego dla wszystkich płci i piszemy w nieformalnym stylu, aby nikt nie czuł się wykluczony. Kiedy jest to wskazane ze względów klinicznych, używamy słów „mężczyzna” i „kobieta” lub „męski” i „żeński”. Robimy to na przykład, wymieniając pewne części ciała lub podając dane statystyczne dotyczące występowania chorób.

Więcej o tym, jak opracowujemy nasze materiały, można przeczytać [tutaj](#).

Data redakcji

Ostatnia redakcja tekstu: 1 listopada 2023 r. |

Następna planowana redakcja tekstu: 1 listopada 2025 r.

Patient Information Forum

Nasze informacje dotyczące nowotworów otrzymały znak jakości PIF TICK.

Oznacza to, że są łatwe w użyciu, aktualne i oparte na najnowszych dowodach naukowych.

Mamy więcej informacji o sposobie, w jaki opracowujemy nasze materiały.

Organizacja Macmillan Cancer Support zapłaciła za przetłumaczenie tych informacji na język polski przez firmę tłumaczeniową.

Właściwa opieka i wsparcie dla pacjenta

Jeśli ktoś ma nowotwór i nie mówi po angielsku, może się obawiać, że to wpłynie na jego leczenie i opiekę. Zespół opieki zdrowotnej powinien jednak zaoferować każdemu poziom opieki i wsparcia oraz informacje, które spełniają jego potrzeby.

Wiemy, że czasami pacjenci mogą doświadczać dodatkowych trudności, próbując uzyskać właściwe wsparcie. Na przykład jeśli ktoś pracuje zawodowo lub ma rodzinę, może być mu trudno znaleźć czas, aby zgłaszać się na wizyty w szpitalu. Może także martwić się o pieniądze i koszty dojazdu. Wszystko to może wywoływać stres i można nie wiedzieć, jak sobie z tym poradzić.

Pomoc jest jednak dostępna. Nasza telefoniczna linia wsparcia może zaoferować w języku dzwoniącego poradę dotyczącą takiej sytuacji. Można porozmawiać z pielęgniarkami, doradcami finansowymi, doradcami zajmującymi się świadczeniami społecznymi czy pracą zawodową. Osobom z nowotworami oferujemy także dotacje od fundacji Macmillan. Są to jednorazowe kwoty pieniędzy, które można przeznaczyć na takie wydatki, jak parking szpitalny, przejazdy, opiekę nad dziećmi czy rachunki za ogrzewanie.

Możliwość rozmowy z organizacją Macmillan w swoim języku ojczystym

Można zadzwonić do organizacji Macmillan pod bezpłatny numer 0808 808 00 00 i porozmawiać z nami w swoim języku ojczystym za pośrednictwem tłumacza. Można porozmawiać z nami o swoich obawach i kwestiach medycznych. Po uzyskaniu połączenia telefonicznego wystarczy powiedzieć po angielsku nazwę swojego języka. Nasza infolinia jest czynna 7 dni w tygodniu w godzinach od 8:00 do 20:00.

© Macmillan Cancer Support 2024 – organizacja charytatywna zarejestrowana w Anglii i Walii (261017), Szkocji (SC039907) oraz na Wyspie Man (604), działająca także w Irlandii Północnej. Spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji, zarejestrowana w Anglii i Walii pod numerem 2400969. Numer rejestracyjny spółki na Wyspie Man: 4694F. Adres siedziby: 3rd Floor, Bronze Building, The Forge, 105 Sumner Street, London, SE1 9HZ. Numer VAT: 668265007

Dokładamy wszelkich starań, aby przekazywane przez nas informacje były dokładne, jednak nie można zakładać, że odzwierciedlają one obecny stan badań medycznych, który nieustannie ulega zmianom. Osoby, które martwią się swoim stanem zdrowia, powinny skonsultować się z lekarzem. Organizacja Macmillan nie ponosi odpowiedzialności za żadne szkody wynikające z nieścisłości podanych tutaj informacji lub informacji pochodzących od osób trzecich, takich jak informacje przedstawione w witrynach internetowych, do których podajemy łącza.